

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 26ης Νοεμβρίου 2003 *

Στην υπόθεση T-222/02,

HERON Robotunits GmbH, με έδρα το Lustenau (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από
τους M. Bergemann και R. Hackbarth, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα,
σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενου από την S. Bonne και τον G.
Schneider,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως
του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της
Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 6ης Μαΐου
2002 (υπόθεση R 1095/2000-1) με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση καταχωρίσεως
του λεκτικού σήματος ROBOTUNITS ως κοινοτικού σήματος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από την V. Tiili, Πρόεδρο, και τους P. Mengozzi και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Ιουλίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 18 Μαΐου 1999 η προσφεύγουσα, της οποίας η προηγούμενη επωνυμία ήταν Heron Systemprofile GmbH, υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (στο εξής: Γραφείο) αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού λεκτικού σήματος βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο ROBOTUNITS.

- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση εμπίπτουν, μετά την τροποποίηση της αρχικής αιτήσεως στις 3 Μαΐου 2000, στις κλάσεις 6, 7 και 9 του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών ενόψει καταχωρίσεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην εξής περιγραφή:
- «μεταλλικές κατατομές, μεταλλικές τροχιές οδήγησης, στοιχεία στατικής κατατομών, στοιχεία σύνδεσης κατατομών» (κλάση 6),
 - «τροχιές-οδηγοί για μηχανές, οδηγοί ευθείας και επιμήκους κατεύθυνσης, οδηγοί κύλισης, κύλινδροι πίεσης, γραμμικοί κύλινδροι με διαφορετικά συστήματα μετάδοσης κίνησης, πνευματικά στοιχεία κατατομών» (κλάση 7),
 - «ιμάντες μεταφοράς, συστήματα ώσης με ακριβή τοποθέτηση» (κλάση 9).
- 4 Με απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2000, ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, με το αιτιολογικό ότι το αιτούμενο σήμα ήταν περιγραφικό των σχετικών προϊόντων.
- 5 Στις 13 Νοεμβρίου 2000 η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της απορριπτικής αυτής αποφάσεως και την θεμελίωσε με υπόμνημα της 15ης Ιανουαρίου 2001. Κατά τη διαδικασία της προσφυγής η προσφεύγουσα πρότεινε επικουρικά τον εξής περιορισμό του πίνακα των προϊόντων που εμπίπτουν στην κλάση 6: «μεταλλικές κατατομές, στοιχεία στατικής κατατομών, στοιχεία σύνδεσης κατατομών».

- 6 Με απόφαση της 6ης Μαΐου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το πρώτο τμήμα προσφυγών του Γραφείου απέρριψε την προσφυγή της προσφεύγουσας, με το αιτιολογικό ότι η καταχώριση του λεκτικού σήματος ROBOTUNITS προσέκρουε στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, διότι το σήμα αυτό μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη δήλωση του προσορισμού των προϊόντων για τα οποία ζητούνταν η καταχώριση. Κατά το τμήμα προσφυγών, η έννοια του ενιαίου συμπλέγματος «robotunits» είναι «ρομποτική μονάδα» ή «εξάρτημα ρομπότ» και υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ των προϊόντων που καλύπτονται από το σήμα που αφορά η αίτηση και του εν λόγω σήματος, το οποίο επομένως περιγράφει μονοσήμαντα τον προσορισμό των προϊόντων, δηλαδή το ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη συναρμολόγηση αυτόματων και προγραμματισμένων μηχανών ή ότι ενσωματώνονται σε συναρμολογημένες ήδη μηχανές.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 7 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Ιουλίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή. Το Γραφείο κατέθεσε το υπόμνημα αντικρούσεως στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Οκτωβρίου 2002.
- 8 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, έθεσε γραπτώς στην προσφεύγουσα ένα ερώτημα.
- 9 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε προφορικά το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση της 9ης Ιουλίου 2003. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, όπως προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδριάσεως, η προσφεύγουσα προσκόμισε ορισμένα έγγραφα σχετικά με την καταχώριση του σήματος ROBOTUNITS στο Ηνωμένο Βασίλειο και το Γραφείο κατέθεσε αντίγραφο της αφετηριακής σελίδας του διαδικτυακού τόπου της προσφεύγουσας.

10 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,
- να καταδικάσει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

11 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή,
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επιχειρήματα των διαδίκων

12 Ως μόνο λόγο ακυρώσεως η προσφεύγουσα προβάλλει την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.

- 13 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, παραπέμποντας στην απόφαση της 7ης Ιουνίου 2001, T-359/99, DKV κατά ΓΕΕΑ (EuroHealth) (Συλλογή 2001, σ. II-1645), ότι ένα σημείο ή μια ένδειξη μπορεί να θεωρηθεί περιγραφική, μόνο αν το ενδιαφερόμενο κοινό μπορεί να αναγνωρίσει αμέσως και χωρίς δεύτερη σκέψη την περιγραφική σχέση.
- 14 Η προσφεύγουσα τονίζει ότι ο όρος «robotunits» δεν υπάρχει στην αγγλική γλώσσα και ότι πρόκειται για νεολογισμό που έχει σχηματιστεί κατά ασυνήθη τρόπο. Συναφώς ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριο έχει καταστήσει σαφές, με την απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-383/99 P, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2001, σ. I-6251), ότι, όταν πρόκειται για σήματα που αποτελούνται από περισσότερες της μιας λέξεις, το μόνο που έχει σημασία είναι το σύνολο που απαρτίζουν οι λέξεις αυτές. Το συμπέρασμά της είναι ότι επομένως το τμήμα προσφυγών, βασιζόμενο κυρίως στο στοιχείο «robot», παραβίασε τις αρχές που διατύπωσε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ.
- 15 Εξάλλου, κατά την προσφεύγουσα, το ότι το τμήμα προσφυγών βασίστηκε στο γεγονός ότι στα αγγλικά απαντά επίσης η ασύνδετη παράταξη δύο ουσιαστικών δεν το απαλλάσσει από την υποχρέωση να εξακριβώσει κατά πόσον το συγκεκριμένο σημείο που κατατέθηκε μπορεί να περιγράψει άμεσα τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση. Η προσφεύγουσα βάλλει κατά της προσβαλλόμενης απόφασης για τον λόγο ότι περιέχει ανεπαρκείς διαπιστώσεις επί του σημείου αυτού.
- 16 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει τι λογίζεται ως «ρομποτική μονάδα» ή «εξάρτημα ρομπότ», δηλαδή ποια είναι η έννοια του όρου που, κατά το τμήμα προσφυγών, αποτελεί τη μετάφραση της σύνθετης έκφρασης «robotunits». Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο όρος «robotunits» δεν μπορεί να έχει την έννοια «εξαρτήματα για ρομπότ», διότι στα αγγλικά, για την περιγραφή ενός συγκεκριμένου τμήματος μηχανής ή ενός εξαρτήματος, θα χρησιμοποιούνταν οι όροι «εξάρτημα μηχανής» ή «στοιχείο μηχανής» και όχι «μονάδα μηχανής». Συναφώς η προσφεύγουσα θεωρεί ότι πρόκειται εδώ για τεχνητό όρο, ο οποίος δεν χρησιμοποιείται καθόλου στο εμπόριο από τους ανταγωνιστές της ή από επιχειρήσεις άλλων κλάδων.

- 17 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η σχέση μεταξύ του λεκτικού σημείου ROBOTUNITS και των προϊόντων που αφορά η αίτηση καταχώρισεως μπορεί να διαπιστωθεί μόνο κατόπιν συλλογιστικής που θα διέλθει διάφορα στάδια. Επομένως, το λεκτικό σημείο ROBOTUNITS δεν μπορεί να θεωρηθεί αμέσως και χωρίς δεύτερη σκέψη ότι είναι περιγραφικό των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σημείου. Κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν ενδεχομένως να χρησιμοποιούνται επίσης σε σχέση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή με ρομπότ δεν αρκεί για να καταστεί το εν λόγω σημείο περιγραφικό, διότι η σχέση αυτή δεν είναι τόσο άμεση και συγκεκριμένη ούτε προκύπτει αυτόματα, δηλαδή χωρίς δεύτερη σκέψη.
- 18 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται εν προκειμένω ότι το κατατεθειμένο σήμα ROBOTUNITS έχει το πολύ συνειρμική αξία σε σχέση με τα προϊόντα που αφορά και όχι σαφώς περιγραφικό χαρακτήρα.
- 19 Η προσφεύγουσα φρονεί επίσης ότι η προσβαλλόμενη απόφαση προσκρούει στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριο, με την προπαρατεθείσα απόφαση Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, παρεξέκλινε από την απόφασή του της 4ης Μαΐου 1999, C-108/97 και C-109/97, Windsurfing Chiemsee (Συλλογή 1999, σ. I-2779), όσον αφορά την ύπαρξη συγκεκριμένης, πραγματικής και σοβαρής ανάγκης να παραμείνει το οικείο σημείο στη διάθεση όλων, δεδομένου ότι στην προπαρατεθείσα απόφαση Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ το Δικαστήριο δεν θεώρησε κρίσιμο στοιχείο την ενδεχομένως υφιστάμενη ανάγκη να παραμείνει ο οικείος όρος στη διάθεση όλων.
- 20 Η προσφεύγουσα κατηγορεί το Γραφείο ότι δεν αξιολόγησε αναλυτικά τα προϊόντα που αφορά η αίτησή της, καθόσον δεν εξέτασε χωριστά καθένα από αυτά.
- 21 Με την απάντηση που έδωσε στη γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι η προσφυγή της αφορά όλα τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση, μετά την τροποποίηση της αρχικής αιτήσεως στις 3 Μαΐου 2000, και τα οποία εμπίπτουν στις κλάσεις 6, 7 και 9 του Διακανονισμού της Νίκιας.

Για παράδειγμα, τα προϊόντα της κλάσης 6 για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σημείου ROBOTUNITS δεν είναι προϊόντα που αποτελούνται από ειδικά στοιχεία μηχανών ή από πλήρεις, συναρμολογημένες ήδη μηχανές, αλλά μεταλλικές κατατομές ή μεταλλικά στοιχεία κατατομών και, ειδικότερα, ημιτελειωμένα ή ενδιάμεσα προϊόντα, τα οποία έχουν προκύψει από ελασματοποίηση, πίεση ή όλκηση και δεν έχουν καμία σχέση με ρομποτικές μονάδες. Αντίθετα, τα στοιχεία αυτά μπορούν να χρησιμοποιούνται σε όλους τους τομείς. Η ίδια παρατήρηση ισχύει για τα στοιχεία στατικής κατατομών, τα οποία είναι στοιχεία γεφυρών ή στοιχεία διαφόρων ξύλινων σκελετών, καθώς και για τα στοιχεία σύνδεσης κατατομών, τα οποία δεν είναι τα ίδια, κατ' ανάγκη, στοιχεία κατατομών. Τα στοιχεία σύνδεσης είναι συνδέσεις μηχανικής καθαρά φύσης.

- 22 Η προσφεύγουσα διευκρίνισε επίσης ότι οι τροχιές-οδηγοί για μηχανές και οι οδηγοί ευθείας και επιμήκους κατεύθυνσης, που εμπίπτουν στην κλάση 7, είναι μηχανισμοί που αναγκάζουν ορισμένο σώμα (εξάρτημα μηχανής ή παρόμοιο αντικείμενο) να ακολουθήσει ορισμένη τροχιά ή να διατηρήσει ορισμένη θέση κατά την κίνησή του (π.χ. να κινηθεί ευθύγραμμα). Ομοίως, οι κύλινδροι πίεσης και οι γραμμικοί κύλινδροι με διαφορετικά συστήματα μετάδοσης κίνησης, που εμπίπτουν στην κλάση 7, δεν έχουν επαρκώς άμεση και συγκεκριμένη σχέση με αυτοματοποιημένες μηχανές. Όσον αφορά τα πνευματικά στοιχεία κατατομών, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι πρόκειται για τον τεχνικό κλάδο που αφορά τη συμπεριφορά των αερίων, κυρίως δε τα φαινόμενα του πεπιεσμένου αέρα ή της αναρροφήσεως και τις εφαρμογές τους.
- 23 Όσον αφορά τους μάντες μεταφοράς, η προσφεύγουσα εξηγεί ότι δεν είναι συστατικά μέρη αυτοματοποιημένων μηχανών, αλλά —όπως και οι τροχιές-οδηγοί για μηχανές και οι οδηγοί ευθείας και επιμήκους κατεύθυνσης που εμπίπτουν στην κλάση 7— μηχανισμοί στήριξης και ατέρμονης κίνησης σε κλειστό κύκλωμα. Τέλος, προσθέτει ότι τα συστήματα ώσης με ακριβή τοποθέτηση, που εμπίπτουν στην κλάση 9, είναι εν γένει στοιχεία ακινητοποιήσεως π.χ. των εξαρτημάτων από σκληρυμένο άνθρακα ενός των εξαρτημάτων ρυθμίσεως του πλάτους των εργαλείων (τεμαχισμού).
- 24 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα ανέφερε ότι τα προϊόντα που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως μπορούν να χρησιμοποιούνται σε προγραμματισμένες μηχανές, αλλά η χρήση αυτή είναι μία από τις χιλιάδες δυνατές χρήσεις τους.

Παραπέμποντας στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-356/00, DaimlerChrysler κατά ΓΕΕΑ (CARCARD) (Σύλλογή 2002, σ. II-1963, σκέψη 40), η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αυτή η δυνατότητα χρήσης δεν αρκεί για να καταστήσει το λεκτικό σήμα περιγραφικό, δεδομένου ότι δεν πρόκειται για τεχνική λειτουργία των οικείων προϊόντων.

- 25 Τέλος, με την απάντηση που έδωσε στη γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα ανέφερε ότι το λεκτικό σήμα ROBOTUNITS, λόγω της διεθνούς καταχωρισιάς του, προστατεύεται πλέον στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τα επίμαχα στην παρούσα υπόθεση προϊόντα. Η προσφεύγουσα επισύναψε στην απάντησή της ένα έγγραφο του Patent Office (Γραφείου Ευρεσιτεχνιών) της 18ης Ιουνίου 2003, κατά το οποίο η προστασία αυτή παρέχεται στο Ηνωμένο Βασίλειο από τις 12 Δεκεμβρίου 2002.
- 26 Το Γραφείο εκθέτει ότι το τμήμα προσφυγών κατέληξε, κατόπιν επιμελούς εξετάσεως, στο συμπέρασμα ότι η έκφραση «robotunits», ως ενιαίο σύνολο, αποτελείται από δύο στοιχεία: τη λέξη «robot» («ρομπότ») και τη λέξη «unit» («μονάδα»). Το «ρομπότ» ορίζεται ως «κάθε αυτόματη μηχανή που είναι προγραμματισμένη για να εκτελεί συγκεκριμένες μηχανικές λειτουργίες σαν άνθρωπος», ενώ ως «μονάδα» νοείται «μια αυτοτελής και μη διαιρετή μονάδα ή ένα αδιαίρετο σύνολο». Κατόπιν αναλύσεως του σημασιολογικού περιεχομένου του σήματος που αφορά η αίτηση, το τμήμα προσφυγών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο άμεσος συνειρισμός που δημιουργεί ο όρος «robotunits» είναι «ρομποτική μονάδα» ή «εξάρτημα ρομπότ».
- 27 Το Γραφείο υποστηρίζει ότι το σκεπτικό βάσει του οποίου το τμήμα προσφυγών χαρακτήρισε το επίμαχο σήμα ως αμέσως και σαφώς περιγραφικό ήταν το εξής: το ενδιαφερόμενο κοινό, εφόσον συναντήσει το σήμα σε σχέση με τα οικεία προϊόντα, θα αντιληφθεί αμέσως ότι το σήμα αυτό περιγράφει μονοσήμαντα τον προορισμό των προϊόντων, δηλαδή το ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη συναρμολόγηση αυτόματων και προγραμματισμένων μηχανών ή το ότι ενσωματώνονται σε συναρμολογημένες ήδη μηχανές.

- 28 Όσον αφορά τη σχέση με τα οικεία προϊόντα, το Γραφείο φρονεί ότι το τμήμα προσφυγών εξέτασε ενδελεχώς τα προϊόντα που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος. Κατά το Γραφείο, το τμήμα προσφυγών αναφέρθηκε επανειλημμένα, με την απόφασή του, στα εν λόγω προϊόντα.
- 29 Το Γραφείο φρονεί ότι τα προϊόντα ειδικότερα των κλάσεων 7 και 9 είναι ειδικά συστατικά μέρη μηχανών ή ήδη συναρμολογημένων μηχανών. Όσον αφορά την κλάση 6, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα ζήτησε την καταχώριση του σήματός της για όλα αδιακρίτως τα προϊόντα που επιδίωξε να υπαγάγει στην κλάση 6, περιλαμβάνοντας επομένως και προϊόντα που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη συναρμολόγηση αυτόματων και προγραμματισμένων μηχανών ή ενσωματώνονται σε συναρμολογημένες ήδη μηχανές.
- 30 Όσον αφορά το ζήτημα αν το τμήμα προσφυγών τήρησε την υποχρέωσή του να εκτιμήσει σε σχέση ακριβώς με το ενδιαφερόμενο κοινό κατά πόσον το σήμα μπορεί να καταχωριστεί ή είναι περιγραφικό, το Γραφείο υπενθυμίζει ότι το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι το κοινό αναφοράς αποτελούν άτομα ειδικευμένα στην έρευνα, στην κατασκευή και στη συντήρηση μηχανών διαφόρων κατηγοριών. Κατά το Γραφείο, πρέπει να γίνει δεκτό συναφώς ότι πρόκειται για εξαρτήματα μηχανών που δεν χρησιμοποιούνται από τον μέσο καταναλωτή και ότι επομένως το ενδιαφερόμενο κοινό είναι εξειδικευμένο και πλήρως ενημερωμένο για τα προϊόντα που υπάρχουν στην αγορά. Το συμπέρασμα του Γραφείου είναι ότι οι καταναλωτές στο Ηνωμένο Βασίλειο και όλοι οι εξειδικευμένοι στον τεχνικό τομέα καταναλωτές θα έχουν γνώσεις αγγλικής και θα αντιλαμβάνονται αμέσως τη σημασία του σημείου **ROBOTUNITS**.
- 31 Όσον αφορά τον περιγραφικό χαρακτήρα του σήματος, το Γραφείο φρονεί ότι ο χαρακτήρας αυτός προκύπτει άμεσα από τη σχέση του σήματος με τα προϊόντα και ότι δεν χρειάζεται καμία ιδιαίτερα δύσκολη συνειρμική διαδικασία για να γίνει λογικά αντιληπτό ένα μήνυμα που είναι διατυπωμένο με έμμεσο τρόπο.

- 32 Τέλος, όσον αφορά την καταχώριση του λεκτικού σημείου ROBOTUNITS στο Ηνωμένο Βασίλειο, το Γραφείο ισχυρίζεται ότι το αποδεικτικό αυτό στοιχείο προσκομίστηκε εκπρόθεσμα. Το Γραφείο προσθέτει ότι, βάσει των εγγράφων που προσκόμισε η προσφεύγουσα, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να πραγματοποιήθηκε η καταχώριση αυτή λόγω της μακράς χρήσεως του σήματος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 33 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προσορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών». Επιπλέον, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 ορίζει ότι η «παράγραφος 1 εφαρμόζεται ακόμη και αν οι λόγοι απαδέκτου υφίστανται μόνο σε τμήμα της Κοινότητας».
- 34 Τα σημεία και οι ενδείξεις που μνημονεύονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 είναι εκείνα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν, στο πλαίσιο συνήθους χρήσεως έναντι του συγκεκριμένου κοινού προς το οποίο απευθύνονται, για να δηλώσουν, είτε άμεσα είτε με μνεία ενός ουσιώδους χαρακτηριστικού, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ζητείται η καταχώριση (προπαρατεθείσα απόφαση Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 39). Κατά συνέπεια, ο περιγραφικός χαρακτήρας ενός σημείου πρέπει οπωσδήποτε να εκτιμάται αφενός σε σχέση με τα οικεία προϊόντα ή τις οικείες υπηρεσίες και αφετέρου σε σχέση με την αντίληψη του συγκεκριμένου κοινού προς το οποίο απευθύνεται [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, T-34/00, Eurocool Logistik κατά ΓΕΕΑ (EUROCOOL), Συλλογή 2002, σ. II-683, σκέψη 38].
- 35 Στην προκειμένη υπόθεση τα προϊόντα που καλύπτει το σήμα που αφορά η αίτηση περιλαμβάνουν, ειδικότερα, ορισμένα εξαρτήματα μηχανών ή συναρμολογημένων ήδρη μηχανών που μπορούν να λειτουργούν αυτόματα ή να παραγρραμματίζονται. Είναι επίσης παγκοίως γνωστό, όπως επισημαίνει το τμήμα προσφυγών με τη σκέψη

17 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι οι μηχανές αυτού του είδους χρησιμοποιούνται σήμερα σε όλους τους τομείς, π.χ. στα εργοστάσια, για τη συναρμολόγηση των αυτοκινήτων, ή κατά τη μεταφορά προϊόντων, οπότε μπορεί να πρόκειται για μάντες μεταφοράς.

- 36 Όσον αφορά το συγκεκριμένο κοινό προς το οποίο απευθύνεται το σήμα, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε με τη σκέψη 18 της προσβαλλόμενης απόφασης ότι τα οικεία προϊόντα και οι οικείες υπηρεσίες απευθύνονται σε «εξειδικευμένο κοινό, που ασχολείται με την έρευνα, την κατασκευή και τη συντήρηση μηχανών διαφόρων κατηγοριών, [και ότι, αφού] το κοινό αυτό αποτελείται κυρίως από άτομα με μητρική γλώσσα την αγγλική, πρέπει κατ' ανάγκη να γίνει δεκτό ότι περιλαμβάνει επίσης άτομα με στοιχειώδεις τουλάχιστον γνώσεις αγγλικής γλώσσας ή αγγλικής ορολογίας, δεδομένου ότι στα τεχνικής φύσεως κείμενα απαντούν πολλοί όροι που δεν χρησιμοποιούνται παρά μόνο στα αγγλικά». Η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε την ορθότητα του ορισμού που έδωσε το τμήμα προσφυγών στο «συγκεκριμένο κοινό».
- 37 Συνεπώς, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, το συγκεκριμένο κοινό, σε σχέση με το οποίο πρέπει να εκτιμώνται οι απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου, είναι ένα εξειδικευμένο αγγλόφωνο κοινό, ενώ το επίμαχο λεκτικό σημείο αποτελείται από αγγλικά λεξήματα.
- 38 Επομένως, για την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 πρέπει να εξετάζεται, με βάση μια δεδομένη σημασία του οικείου λεκτικού σημείου, αν υφίσταται επαρκώς άμεση και συγκεκριμένη σχέση, από την άποψη του συγκεκριμένου κοινού, μεταξύ του σημείου αυτού και των κατηγοριών προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες ζητείται η καταχώριση [προσπαρατεθείσα απόφαση CARCARD, σκέψη 28, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-355/00, DaimlerChrysler κατά Γραφείου (TELE AID), Συλλογή 2002, σ. II-1939, σκέψη 28].
- 39 Πρέπει να υπομνησθεί εκ προοιμίου ότι το λεκτικό σήμα ROBOTUNITS συντίθεται από δύο ουσιαστικά, τα οποία απαντούν στα αγγλικά. Το λεκτικό αυτό σημείο δεν είναι ασυνήθιστο ως προς τη δομή του. Πράγματι, δεν αποκλίνει από τους σχετικούς

λεξικολογικούς κανόνες της αγγλικής γλώσσας, αλλά δημιουργείται σύμφωνα με αυτούς. Επομένως, ο ενδιαφερόμενος καταναλωτής δεν θα τον θεωρήσει ασυνήθιστο (προπαρατεθείσα απόφαση CARCARD, σκέψη 29).

- 40 Όσον αφορά τη σημασία του λεκτικού σημείου ROBOTUNITS, από τις σκέψεις 21 και 22 της προσβαλλομένης απόφασης και από τις εξηγήσεις που παρέσχε το Γραφείο με το υπόμνημα αντικρούσεως προκύπτει ότι, για το Γραφείο, το λεκτικό αυτό σήμα σημαίνει «ρομποτική μονάδα» ή «εξάρτημα ρομπότ». Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το επίμαχο λεκτικό σημείο δεν έχει σαφή και συγκεκριμένη σημασία. Κατ' αυτή, ο όρος «ρομποτικές μονάδες» δεν έχει καμία έννοια. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι στα αγγλικά, όταν γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένο συστατικό μέρος μηχανής ή εξάρτημα, χρησιμοποιούνται οι όροι «machine part» ή «machine piece» και όχι ο όρος «unit».
- 41 Αν ληφθούν όμως υπόψη τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση, η σημασία την οποία έλαβε ως βάση το τμήμα προσφυγών είναι ορθή. Όπως δηλαδή εκθέτει το Γραφείο με το υπόμνημα αντικρούσεως (σημεία 43 και 48), η λέξη «unit» σημαίνει επίσης «ένα αυτοτελές εξάρτημα ή ένα εξάρτημα κάποιου μεγαλύτερου πράγματος» και «ένα μικρό μηχανήμα ή ένα εξάρτημα μηχανήματος που εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό». Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, για να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 ένα λεκτικό σημείο, αρκεί μία τουλάχιστον από τις δυνατές σημασίες του να περιγράφει ένα χαρακτηριστικό των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών (προπαρατεθείσα απόφαση CARCARD, σκέψη 30).
- 42 Όσον αφορά τη φύση της σχέσης που υφίσταται μεταξύ του λεκτικού σημείου ROBOTUNITS και των σχετικών προϊόντων, το τμήμα προσφυγών θεώρησε, στο σημείο 20 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι το εν λόγω λεκτικό σημείο περιγράφει μονοσήμαντα τον προορισμό των προϊόντων αυτών.

- 43 Όσον αφορά τις κατηγορίες προϊόντων για τις οποίες ζητείται η καταχώριση του σημείου, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι τα οικεία προϊόντα μπορούν να χρησιμοποιούνται σε μηχανές που μπορούν να λειτουργούν αυτόματα ή να προγραμματίζονται, αλλά ισχυρίζεται ότι το γεγονός ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν ενδεχομένως να χρησιμοποιούνται επίσης σε σχέση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή με ρομπότ δεν αρκεί για να καταστεί το εν λόγω σημείο περιγραφικό, διότι η σχέση αυτή δεν είναι τόσο άμεση και συγκεκριμένη ούτε προκύπτει αυτόματα, δηλαδή χωρίς δεύτερη σκέψη.
- 44 Κατά συνέπεια, το λεκτικό σημείο ROBOTUNITS, εξεταζόμενο ως σύνολο, μπορεί να χρησιμεύσει προς προσδιορισμό ενός από τους πιθανούς προορισμούς όλων των προϊόντων που αφορά η αίτηση της προσφεύγουσας. Επιπλέον, το γεγονός ότι το λεκτικό αυτό σημείο περιλαμβάνει τη λέξη «robot» πρέπει να θεωρηθεί ως περιγραφή ενός προορισμού των προϊόντων αυτών, τον οποίο ενδέχεται να λάβει υπόψη το συγκεκριμένο κοινό στο πλαίσιο των επιλογών του και ο οποίος επομένως αποτελεί ουσιώδες χαρακτηριστικό τους. Πράγματι, η ίδια η προσφεύγουσα αναγνώρισε, τόσο κατά την έγγραφη όσο και κατά την προφορική διαδικασία, ότι τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση του λεκτικού σημείου μπορούν ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν επίσης σε σχέση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή με ρομπότ. Επομένως, από την άποψη του συγκεκριμένου κοινού στο οποίο απευθύνεται το λεκτικό σημείο ROBOTUNITS, υφίσταται επαρκώς άμεση και συγκεκριμένη σχέση μεταξύ του σημείου αυτού και των εν λόγω προϊόντων.
- 45 Δεν μπορεί ασφαλώς να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να μην είναι ενσωματωμένα τα προϊόντα αυτά σε αυτόματες μηχανές και να μην είναι το λεκτικό σημείο ROBOTUNITS περιγραφικό όλων των προϊόντων που υπάγονται στις κατηγορίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση. Συναφώς, αρκεί να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα ζήτησε την καταχώριση του εν λόγω σημείου για καθεμία από τις κατηγορίες αυτές στο σύνολό τους, χωρίς καμία διάκριση. Συνεπώς, πρέπει να επικυρωθεί η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών, καθόσον αφορά αυτές τις κατηγορίες προϊόντων στο σύνολό τους (προπαρατεθείσες αποφάσεις EuroHealth, σκέψη 33, TELE AID, σκέψη 34, και CARCARD, σκέψεις 33 και 36).
- 46 Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν απέκλεισε τη χρήση των οικείων προϊόντων ως εξαρτημάτων ρομπότ, ώστε να περιορίσει την αίτησή της καταχωρί-

σεως, το γεγονός ότι το επίμαχο σημείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δήλωση ενός από τους πιθανούς προορισμούς των προϊόντων που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος αρκεί ως αιτιολογία της απορρίψεως της αιτήσεως αυτής, αιτιολογία στηριζόμενη στον περιγραφικό χαρακτήρα του σημείου.

- 47 Η ορθότητα της ανωτέρω διαπιστώσεως δεν αναιρείται από την ερμηνεία που δίδει η προσφεύγουσα στη σκέψη 40 της προπαρατεθείσας αποφάσεως CARCARD. Με την εν λόγω απόφαση το Πρωτοδικείο έκρινε ότι τα προϊόντα που περιγράφονται ως «σταθερός και κινητός εξοπλισμός για την επεξεργασία πληροφοριών προγράμματα για την επεξεργασία δεδομένων ή/και κειμένων ή/και εικόνες που είναι αποθηκευμένα σε μέσα εγγραφής δεδομένων», της κλάσεως 9, θα μπορούσαν, από λειτουργική άποψη, να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό επίσης με κάρτα η οποία συνδέεται με κάποιο αυτοκίνητο, αλλ' ότι η χρησιμοποίησή αυτή θα αποτελούσε, το πολύ, έναν από τους πολυάριθμους δυνατούς τομείς εφαρμογής του προϊόντος, όχι όμως τεχνική δυνατότητα λειτουργίας. Στην προκειμένη περίπτωση όμως, το γεγονός ότι τα προϊόντα που αφορά η αίτηση της προσφεύγουσας μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτόματες ή προγραμματισμένες μηχανές αποτελεί μία από τις τεχνικές δυνατότητες λειτουργίας των προϊόντων αυτών. Το γεγονός ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται σε μη αυτόματες ή προγραμματισμένες μηχανές δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να αποτελεί η τεχνική αυτή δυνατότητα λειτουργίας το χαρακτηριστικό ακριβώς εκείνο που καθιστά το λεκτικό σημείο ROBOTUNITS περιγραφικό των προϊόντων αυτών.

- 48 Κατά συνέπεια, το λεκτικό σημείο ROBOTUNITS μπορεί να χρησιμεύσει, υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, για να δηλώσει, έναντι του συγκεκριμένου κοινού προς το οποίο απευθύνεται, ορισμένα ουσιώδη χαρακτηριστικά των προϊόντων που εμπίπτουν στις κατηγορίες τις οποίες αφορά η αίτηση καταχωρίσεως.

- 49 Εξάλλου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η προπαρατεθείσα απόφαση Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ παρεξέκλινε από την προπαρατεθείσα απόφαση Windsurfing Chiemsee, όσον αφορά την ανάγκη να παραμείνει ο οικείος όρος στη διάθεση όλων, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο, με την απόφαση της 8ης Απριλίου 2003, C-53/01 έως C-55/01, Linde κ.λπ. (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή, σκέψεις 73 και 74), επιβεβαίωσε ρητά τη θέση που είχε λάβει με την προπαρατεθείσα απόφαση Windsurfing Chiemsee.

50 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το Patent Office καταχώρισε το σήμα ROBOTUNITS για τα ίδια προϊόντα που αφορά η παρούσα προσφυγή, υπενθυμίζεται καταρχάς ότι από τον συνδυασμό των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι η ακύρωση ή η μεταρρύθμιση των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών είναι δυνατή μόνο αν η απόφαση στερείται νομιμότητας από πλευράς ουσίας ή από πλευράς τύπου. Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα μιας κοινοτικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεώς της (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Οκτωβρίου 1999, T-123/97, Salomon κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2925, σκέψη 48, και της 14ης Μαΐου 2002, T-126/99, Graphischer Maschinenbau κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-2427, σκέψη 33). Συνεπώς, μπορεί να τεθεί ζήτημα νομιμότητας μιας αποφάσεως τμήματος προσφυγών με την επίκληση ενώπιον του Πρωτοδικείου νέων πραγματικών περιστατικών μόνον αν αποδειχθεί ότι το τμήμα προσφυγών όφειλε να λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη τα περιστατικά αυτά κατά τη διοικητική διαδικασία, πριν εκδώσει οποιαδήποτε απόφαση επί του υπό κρίση ζητήματος [απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-247/01, eCOPY κατά ΓΕΕΑ (ECOPY), Συλλογή 2002, σ. II-5301, σκέψη 46]. Πράγματι, κατά το άρθρο 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, το Γραφείο μπορεί να μη λαμβάνει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά που δεν επικαλέστηκαν ή τις αποδείξεις που δεν προσκόμισαν εγκαίρως οι διάδικοι.

51 Κατά συνέπεια, πρέπει να ληφθούν υπόψη μόνον τα στοιχεία των οποίων μπορούσε να έχει λάβει γνώση το Γραφείο στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Συνεπώς, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η καταχώριση του σήματος ROBOTUNITS στο Ηνωμένο Βασίλειο.

52 Συναφώς πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το κοινοτικό σήμα έχει ως αντικείμενο, σύμφωνα με την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, να επιτρέψει στις επιχειρήσεις «να προσδιορίζουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους κατά τρόπο ενιαίο στο σύνολο της Κοινότητας, ανεξαρτήτως συνόρων», και ότι οι καταχωρίσεις που λαμβάνουν χώρα εφεξής στα κράτη μέλη αποτελούν ένα στοιχείο το οποίο, χωρίς να είναι καθοριστικό, μπορεί να ληφθεί υπόψη μόνο για την καταχώριση ενός κοινοτικού σήματος [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 16ης Φεβρουαρίου 2000, T-122/99, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (Σχήμα σαπουνιού), Συλλογή 2000, σ. II-265, σκέψεις 60 και 61, και της 5ης Δεκεμβρίου 2000, T-32/00, Messe München κατά ΓΕΕΑ (electronica), Συλλογή 2000, σ. II-3829, σκέψεις 45 και 46]. Επομένως, οι καταχωρί-

σεις που πραγματοποιούνται πλέον στα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν απλώς βοήθημα για την ανάλυση και την αξιολόγηση των αιτήσεων καταχώρισης κοινοτικών σημάτων. Τα έγγραφα όμως που προσκόμισε η προσφεύγουσα σχετικά με την καταχώριση του επίμαχου σημείου στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν μπορούν να παράσχουν λύση εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, από τα έγγραφα αυτά δεν προκύπτουν οι λόγοι για τους οποίους η καταχώριση του εν λόγω σημείου έγινε δεκτή στο Ηνωμένο Βασίλειο. Τα έγγραφα αυτά αποδεικνύουν απλώς ότι επιτράπηκε η καταχώριση του επίμαχου σημείου για τα προϊόντα που μνημονεύονται στα έγγραφα αυτά.

- 53 Η ορθότητα της διαπιστώσεως αυτής δεν αναιρείται από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα, απαντώντας στην ερώτηση του Πρωτοδικείου αν η καταχώριση στο Ηνωμένο Βασίλειο στηρίχθηκε στην προγενέστερη χρήση του σήματος, υποστήριξε ότι, αν η καταχώριση είχε γίνει σε αυτή τη βάση, τούτο θα προέκυπτε από τα σχετικά έγγραφα. Το επιχείρημα αυτό δεν επηρεάζει την επίλυση της διαφοράς, διότι, όπως διαπιστώθηκε στην προηγούμενη σκέψη, από τα έγγραφα που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύεται κατά πόσον το Patent Office εξέτασε τον περιγραφικό χαρακτήρα του σήματος που αφορούσε η αίτηση σε σχέση με τα οικεία προϊόντα.
- 54 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ο μόνος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, πρέπει να απορριφθεί και ότι, συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 55 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το αίτημα του καθού.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**

- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Tiili

Mengozzi

Βηλαράς

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Νοεμβρίου 2003.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

H. Jung

V. Tiili